

**Uudistuva
teknologiateollisuus,
avain Suomen menestykseen**

SISÄLLYS

Teknologiäteollisuus	3
Koulutus & osaaminen.....	4
Julkiset hankinnat	4
Innovaatiopolitiikka	5
Energia & ilmasto	6
Liikenne & logistiikka	6
Kiertotalous.....	7
Luvitus.....	7
Digitalisaatio	8
EU-politiikka.....	9
Verotus	9
Yritysten investoinnit.....	10
Työmarkkinat	11

Teknolohiateollisuus luo hyvinvointia Suomelle ja suomalaisille.

Teknolohiateollisuus on Suomen tärkein vientiala: yli 1500 jäsenyritystämme tuovat puolet Suomen viennistä. Teknolohiateollisuuden menestys riippuu yhteiskuntamme toimivuudesta, osaavasta henkilöstöstä ja kasvuun kannustavasta toimintaympäristöstä. Vastuullinen teknolohiateollisuus luo Suomeen työtä ja hyvinvointia myös tulevaisuudessa uudistamalla ja innovoimalla.

300 000 työntekijää Suomessa

50 % Suomen viennistä

70 % Suomen elinkeinoelämän t&k-investoinneista

700 000 alan suoraan tai välillisesti Suomessa työllistämät henkilöt

5 mrd. euron investoinnit vuosittain Suomessa

Koulutuksen ja osaamisen vastattava uusiin haasteisiin.

Suomi elää osaamisesta: vahva osaaminen on maamme valttikortti.

Osaamistarpeet ovat jo lähitulevaisuudessa merkittävästi erilaiset kuin nykyinen koulutustarjonta. Nopeasti muuttuvassa työelämässä elinikäisen oppimisen merkitys korostuu. Oppilaitosten, korkeakoulujen, elinkeinoelämän ja julkisen sektorin tulee kyetä ennakoimaan muutoksia varhaisemmassa vaiheessa sekä uudistumaan ketterästi. Koulutusta ja koulutusjärjestelmää pitää uudistaa sekä yritysten, oppilaitosten ja korkeakoulujen pitkäjänteistä yhteistyötä vahvistaa, jotta työpaikat ja osaajat kohtaisivat paremmin. FITech-yhteistyöyliopisto on tästä hyvä esimerkki.

RATKAISUMME:

- Yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen profiloitumista ja yhteistyötä pitää vauhdittaa ja rahoitusta suunnata uudistuville yliopistoille.
- Elinkeinoelämä tulee kytkeä tiiviisti mukaan korkeakoulutus ja tutkimus 2030 -vision toteutukseen ja korkeakoulujen toiminnan kehittämiseen.
- Ammatillisen koulutuksen reformin onnistuminen on varmistettava. Tärkeää on työllistyminen ja joustavan, riittävästi resursoidun ja yritysten tarpeisiin suunnatun koulutuksen järjestäminen.
- Osaajavajeeseen tulee vastata pikaisesti muutokoulutuksella, osaajien kysyntään perustuvalla resursoinnilla sekä purkamalla ulkomaisten osaajien palkkaamisen esteet. Tekniikan alojen sisäänottomääriä tulee kasvattaa hallitusti.

Matematiikka on kansalaistaito.

Työelämässä tarvitaan digitalisaation edetessä yhä enemmän matemaattista osaamista ja ajattelua, kaikilla aloilla. Opettajien ja oppilaiden luonnontieteellistä, matemaattista ja teknologiaosaamista tuleekin vahvistaa. Matematiikka on palautettava pakolliseksi aineeksi ylioppilaskirjoituksiin.

Innovatiiviset julkiset hankinnat parantamaan Suomen kilpailukykyä.

Innovatiivisilla julkisilla hankinnoilla on suuri vaikutus julkisen sektorin tehokkuuteen ja toimivuuteen. Niiden avulla voidaan merkittävästi edistää suomalaisten innovaatioiden kehittymistä ja nopeuttaa markkinoillepääsyä.

Suomeen tulee julkisia hankintoja, tki-rahoitusta ja kokeilukulttuuria hyödyntäen luoda edelläkävijämarkkinoita uusien kasvualojen ja teknologiakehityksen edistämiseksi. Hankinnoissa tulee valita toimijat laadun ja elinkaaritaloudellisuuden perusteella ja asettaa ympäristöystävälliset ja innovatiiviset vaihtoehdot etusijalle.

35 mrd. € Suomen vuotuisten julkisten hankintojen arvo

Tarvitsemme uuden vaihteen suomalaiseseen innovaatiopolitiikkaan.

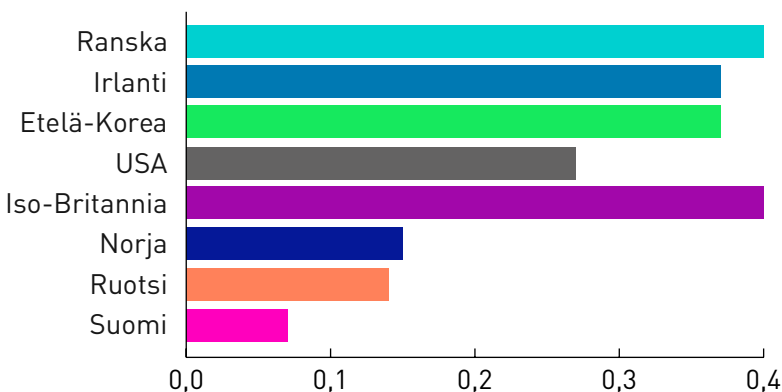
Osaaminen, innovaatiokyky ja ketteryys pitävät meidät kilpailukykyisenä maailmalla. Tki-rahoitus on investointi Suomen hyvään tulevaisuuteen.

Digitaalisen liiketoiminnan merkitys ja osuus maailmantaloudesta kasvaa voimakkaasti. Panostaminen uusien liiketoimintojen kehittämiseen on nyt tärkeämpää kuin koskaan. Suomi tarvitsee yritysveloisen yksityisen ja julkisen sektorin kumppanuusmallin edistämään innovaatioita kasvun kärkialueilla. Myös perinteiset teollisuudenalamme tulee pitää rahoituksen piirissä hyödyntämällä DIMECCin kaltaisia yritysveloisiin yhteistyöalustoja. Niille kohdistetusta innovaatorahoituksesta valtaosa ohjautuu edelleen yliopistoille, tutkimuslaitoksille ja pk-yrityssectorille.

Suomi on julkisen TKI-yritysrahoituksen peränpitäjä: nykytasomme on vain 0,07% BKT:stä. Julkisen rahoituksen osuus yritysten TKI-investoinneista on Suomessa vain 3 %, alle puolet OECD-keskiarvosta.

- Julkinen rahoitus lisää merkittävästi yritysten omia TKI-investointeja.
- Julkista yrityksille suunnattua tki-rahoitusta tulee lisätä vuosille 2018-19 200 miljoonalla eurolla vuodessa vuoden 2016 tasoon verrattuna. Lisäys tulee kohdistaa TEM:n hallinnonalalle yritysveloisiin innovaatiokumppanuuksiin.
- Seuraavalla hallitusohjelmakaudella yrityksille suunnatun avustusmuotoisen julkisen TKI-rahoituksen taso tulee nostaa tärkeimpien kilpailijamaiden tasolle: min. 0,2 prosenttiin BKT:stä.

JULKINEN TKI-TUKI YRITYKSILLE / BKT %:



Lähde: OECD 2015

Teknologialla on ratkaiseva rooli ilmastonmuutoksen torjunnassa.

Ilmastonmuutos ja muut ympäristöhaasteet on voitettava globaalisti. Yritysten innovaatioilla ja kiertotaloudella on tässä ratkaiseva rooli.

Suomi on maailman edelläkävijä vähäpäästöisen teknologian suunnittelussa, tuotannossa ja käytössä. Suomalainen teollisuus on maailman puhtainta. Teknologiateollisuudelle on tärkeää, että Suomen energia- ja ilmastopolitiikka on pitkäjänteistä ja kilpailukykyä edistävää. Sähkön osuus energian loppukulutuksessa kasvaa, ja sähkön tuotanto hajautuu uusiutuvan energian käytön lisääntyessä. Samalla fossiilisten polttoaineiden käyttö vähenee. Älykkäät sähköverkot ja digitalisointi mahdollistavat uudenlaiset energiapalvelut, jotka luovat uutta liiketoimintaa.

RATKAISUMME:

- Energian tuotannossa tulee edistää vähähiilisiä teknologioita. Energian kohtuuhintaisesta saatavuudesta ja toimitusvarmuudesta tulee huolehtia. Energiamarkkinoiden kilpailu tulee varmistaa, ja sähkönsiirron pullonkaulat tulee poistaa.
- Teollisuuden energiaverotus ei saa olla tärkeimpiä kilpailijamaitamme korkeampaa. Teollisuuden energiaveroleikkuri tulee säilyttää, ja Suomen tulee alentaa energiaveroja lähemmäksi EU-direktiivin sallimia minimitasoja.
- EU:n ilmastopolitiikassa vain hiilidioksidipäästöjen vähentämiselle tulee olla sitova tavoite. Hiilivuotouhan torjumiseksi tulee teollisuuden ilmaisten päästöoikeuksien jakoa ja päästökauppakompensaatiota jatkaa. Tavoitteena tulee olla globaali hiilidioksidin hinnoittelu. Hiilidumppaus tulee estää WTO-sääntöjä kehittämällä.
- Vapaaehtoisista sektorikohtaisista energiotehokkuussopimuksista on saatu hyviä kokemuksia, niitä kannattaa jatkaa.

Toimiva liikenne ja logistiikka ovat teollisuudelle elintärkeitä.

Maantieteelle emme voi mitään: markkinamme ovat maailmalla.

Sijainnin, välimatkojen ja ilmaston takia liikenne ja logistiikka ovat Suomelle vielä kriittisempiä kuin kilpailijamaillemme. Väylien pitkäjänteinen kehittäminen luo vakaat, toimintavarmat liikenneolosuhteet.

- Logistisen järjestelmän ja infrastruktuurin tulee toimia tehokkaasti ja luotettavasti sekä tukea viennin kasvua. Teollisuuden logistiikkakustannuksia ei tule lisätä.
- Koillisväylän tietoliikennekaapeli tulee rakentaa. Koillisväylän kaapelin ja Itämerenkaapelin yhdistäjänä Suomesta syntyy logistiikan, tietoliikenteen ja big datan globaali solmukohta
- Liikenteen päästöjä tulee pyrkiä vähentämään markkinaehtoisesti ja teknologianeutraalisti. Sähköistä liikennettä tulee edistää ajoneuvojen hankintaa väliaikaisesti tukemalla ja latausinfra kehittämillä.

Kiertotalous luo Suomeen uutta, kestäväää kasvua.

Luonnonvarojen ylikulutus on pysäytettävä.

Kiertotalous hyödyttää yhteiskuntaa monin tavoin: luonnonvarojen käyttö on tehokasta ja taloudellista sekä ympäristölle koituvaa rasitusta pienennetään. Samalla luodaan uutta, kestäväää liiketoimintaa. Yrityksillä on keskeinen rooli kiertotalouden toteuttajina. Parhaiten kiertotaloutta vauhditetaan luomalla kannustava toimintaympäristö liiketoiminnan kasvulle ja markkinoiden kehittymiselle.

RATKAISUMME:

- Suomen tulee edistää EU:n kemikaali-, jäte- ja tuotelainsäädännön yhteensovittamista siten, että se tukee kiertotalouden mahdollisuuksia ja materiaalien tehokkaampaa käyttöä.
- Kiertotalouden ja materiaalitehokkuuden ohjauskeinojen tulee huomioida koko elinkaari. Myös julkisilla hankinnoilla voidaan edistää kiertotaloutta.
- Materiaalitehokkuussitoumusten käyttöönottoa tulee edistää investointituella sekä turvaamalla katselmointituen jatkuvuus. Rahoitusta on suunnattava materiaalitehokkuutta parantaviin konkreettisiin toimiin.

Lähes 3 mrd. € investointeja odottaa Suomessa erilaisia lupia.

Sujuva luvitus luo kasvua ja houkuttelee investointeja Suomeen.

Sekä kansallinen että EU-tasoinen lainsäädäntö lisääntyy jatkuvasti: ympäristömääräykset kiristyvät ja hallinnolliset veloitteet kasvavat. Samalla lisääntyvät säädösten päällekkäisyydet ja odottamattomat yhteisvaikutukset. Seurauksena on kasvava kustannustaakka, investointien hidastuminen ja erilaiset toiminnan pullonkaulat. Valtava määrä Suomeen kaavailtuja investointeja suuntautuu vuosittain muihin maihin, koska maamme kaavoitus- ja lupaprosessi on liian pitkä ja ennakoimaton.

- Lainsäädännön valmisteluun tulee ottaa mukaan kilpailukykyvaikutusten arviointi. Turha hallinnollinen taakka vähentää Suomen houkuttelevuutta investointikohteena.
- Ympäristölliset luvat tulee yhdistää. Ympäristövaikutusten arviointi tulee kohdentaa lupamenettelyssä oleellisiin hankkeen vaikutuksiin. Ilmoitusmenettelyn valitusoikeus on rajattava asianosaisiin. YVA-selostus tulee yhdistää lupamenettelyyn.
- LUOVA-viraston toiminnan keskiössä tulee olla asiakaslähtöisyys ja lupaprosessien sujuva, ammattitaitoinen läpivienti.
- Lupa-, valvonta- ja raportointimenettelyt tulee digitalisoida yhteen asiakaslähtöiseen portaaliin. Olemassa oleva julkinen tieto tulee hyödyntää automaattisesti.

Digitalisaatio luo Suomeen kasvua ja uutta liiketoimintaa.

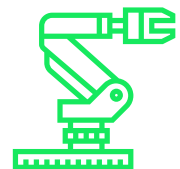
Tekoäly ja alustatalous ovat yhteiskunnalle mahdollisuus.

Suomi on kärjessä monissa digitaalisen liiketoiminnan kannalta tärkeimmissä teknologioissa, mutta olemme jääneet jälkeen digitaalisessa liiketoiminnassa. Digitalisaatio ei ole ainoastaan teknologiaa, vaan toimintatapojen muutosta ja uusien liiketoimien synnyttämistä dataa ja teknologiaa soveltaen. Sääntelyn tulee vauhdittaa digitalisaatiota ja synnyttää uusia mahdollisuuksia innovaatioille sekä houkutella investointeja Suomeen. Myös reaaliaikatalous voi tuoda merkittäviä säästöjä sekä julkiselle että yksityiselle sektorille.

RATKAISUMME:

- TEM:n koordinoiman tekoälyohjelman toteutus on resursoitava nopeasti ja saatava konkreettisia kokeiluja käyntiin. Valtion tulee huolehtia koko julkisen sektorin digitalisaation koordinoidusta toteutuksesta.
- Kansallisen Palveluäylyn käyttöönottoa kaikissa julkisissa palveluissa tulee edistää sitomalla valtion rahoitusta yhteisten digipalvelujen käyttöönottoon. Tietoa saa kysyä vain kerran.
- Lainsäädännön tulee mahdollistaa datan hyödyntäminen ja digitaalisten rajapintojen (API) avaaminen.
- Suomen tulee vaikuttaa EU:ssa tietosuojaa-asetuksen (GDPR) ja ePrivacy-direktiivien päällekkäisyyksien ja ristiriitaisuuksien ongelmiin. ePrivacy-direktiivistä tulee myös poistaa koneiden välinen (M2M) kommunikaatio.
- Valtion uusien digiyhtiöiden, SoteDigin ja Vimanan, toiminnan tulee olla markkinalähtöistä.

Uudenkaupungin autotehdas on erinomainen esimerkki siitä, että robotiikka ja automaatio luovat Suomeen uusia työpaikkoja. Robotiikan ja automaation avulla teollinen tuotanto Suomessa muuttuu kilpailukykyisemmäksi. Uudet tuotantolaitokset työllistävät myös merkittävän määrän ihmisiä. Robotit yleistyvät teollisuuden lisäksi myös muilla toimialoilla, kuten terveystalalla, liikenteessä ja kotitalouksissa.



- Suomen tulee tukea vahvasti digitalisaatiota, robotisaatiota ja automaatiota edistäviä yritysveltoisia tutkimusohjelmia.

Vain kansainvälinen ja avoin Suomi menestyy.

Maamme tarvitsee aktiivista EU-politiikkaa.

EU-sääntelyn tulee parantaa eurooppalaisten yritysten kilpailukykyä. Suomalaisen teollisuuden menestys on sidoksissa EU:n sisämarkkinoihin. Teknologiateollisuus ry:n tavoitteena on Euroopan unionin sisämarkkinan integraation samantahainen eteneminen ja syventäminen. Toimivat sisämarkkinat toteutuvat parhaiten niiden maiden kesken, jotka ovat mukana kaikessa syvenvässä integraatiossa.

RATKAISUMME:

- Aktiivinen, vapaakauppaa ja reiluja pelisääntöjä edistävä kauppapolitiikka on välttämätöntä Suomen menestykselle. Vapaakauppasopimukset tulee neuvotella muista sopimuksista erillisinä.
- EU-tason kauppaa- ja tuotepolitiikan, tuoteturvallisuuden ja kuluttajasuojasääntelyn sekä harmonisoidun markkinavalvonnan tulee parantaa eurooppalaisten yritysten kilpailukykyä.
- EU:n 9. innovaatio- ja tutkimuspuiteohjelman valmisteluun ja nykyistä parempaan hyödyntämiseen on tehtävä kansallinen strategia valtion ja elinkeinoelämän yhteistyönä.
- Digitaalisille sisämarkkinoille tehdyt ratkaisut määrittävät teknologiayritysten globaaleja kilpailuedellytyksiä. DSM:ssä tulee pyrkiä kasvua mahdollistavaan ja nykyistä kevyempään sääntely-ympäristöön.

Verotuksesta kansainvälinen kilpailuvaltti.

Veropolitiikka vahvistamaan arvon muodostumista Suomeen.

Teknologian kehitys vaikuttaa verotukseen ja verokilpailu maiden välillä kiihtyy. Suomen on oltava aktiivinen omassa veropolitiikassaan, koska kilpailukykyinen verotus on osa järkevää talouspolitiikkaa. Suomesta tulee luoda toimintaympäristö, joka kannustaa yrittämään, investoimaan ja työllistämään. Suomi on saatava houkuttelevaksi myös ulkomaisille yrityksille, investoinneille ja osaajille.

RATKAISUMME:

- Suomelle laadittavassa verotuksen tiekartassa tulee huomioida digitalisaation vaikutus verotukseen sekä sitoutua laatimaan Suomelle kansainvälisesti vertailen toimiva, ennustettava ja kilpailuetua tuova verojärjestelmä. Myös työn verotuksen tulee olla kannustavaa.
- Veropolitiikan tulee edistää arvon muodostumista Suomeen, koska tuotto verotetaan siellä missä arvo tosiasiallisesti syntyy.
- Siirtymää kohti reaaliaikaista, digitalisoitua ja automatisoitua verotusta tulee edistää.
- Verotuksen tulee edistää teknologista kehitystä, ei estää sitä. Ohjelmistojen lähdeverotuksen kaksinkertaista verotusta aiheuttavat ongelmat tulee pyrkiä ratkaisemaan päivittämällä Suomen verosopimusverkosto. Ongelma koskettaa paitsi ohjelmistoalaa, myös vientiä, jossa ohjelmiston käyttöoikeus myydään palvelun tai tavarana osana.



Yritysten investoinnit saatava kasvuun.

Erityisesti pk-yritysten rahoitusmahdollisuuksia tulee parantaa.

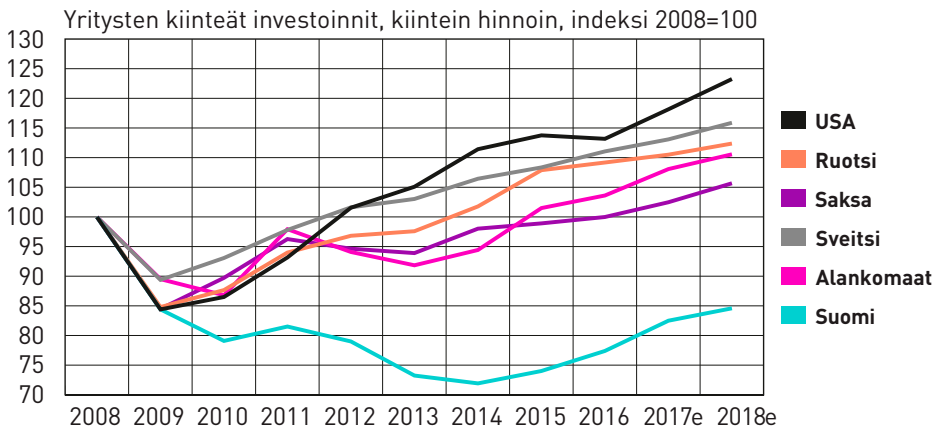
Teollisuuden investoinnit Suomessa ovat vähentyneet merkittävästi kuluneen kymmenen vuoden aikana. Erityisesti pk-yrityksille suuntautuvan pankki- ja muun vieraan pääoman ehtoisen rahoituksen myöntökriteerijä on jatkuvasti tiukennettu. Kolmannes investointirahoitusta hakeneista yrityksistä ei saa rahoitusta lainkaan tai ainoastaan osan. Alle 50 henkilöä työllistävästä yrityksistä peräti puolet ei ole saanut tarvitsemaansa rahoitusta. Myös pk-yrityksissä syntyisi kannattavia innovaatioita, investointeja ja työpaikkoja, mikäli yritykset saisivat helpommin rahoitusta.

RATKAISUMME:

- Suomen yritysrahoitusmarkkinoiden tulee olla joustavat yritysten tarvitseman rahoituksen turvaamiseksi. Finnveran rahoitusinstrumenttien tulee poistaa pullonkauloja, jotka aiheutuvat rahoitusjärjestelmää koskevista Baselin tiukentuneista vakavaraisuussäännöistä.
- Business Finlandin tulee palvella tuloksellisesti pk-yritysten kansainvälistymistä ja viennin edistämistä.

Pk-yritysten osuus yritysten työvoimasta on **67 %**

Yritysten investoinnit Suomessa on saatava ennustettua vahvempaan kasvuun



Lähde: OECD, Economic Outlook (June 2017)

Uudistuva teknologiateollisuus luo työtä Suomeen.

Työmarkkinat uudistuvat suomalaisten hyväksi.

Teknologiateollisuus työllistää suoraan lähes 300 000 suomalaista. Yksi teknologiayritys synnyttää ympärilleen muuta liiketoimintaa, ja jopa kolmasosa Suomen työntekijöistä saa suoraan tai välillisesti toimeentulonsa teknologiateollisuudesta. Teknologiateollisuus ry:n tavoitteena on työmarkkinoiden uudistaminen. Se merkitsee kustannuskilpailukyvn paranemista, siirtymistä yrityskoh-taisiin työehtoihin ja työrauhan toteutumista. Työehdoista päättäminen yrityksissä ja työpaikoilla lisää tuottavuutta, kannattavuutta, työhyvinvointia ja toiminnan joustavuutta. Nopeasti reagoivassa taloudessa yritykset eivät pärjää, jos sääntely on liian jäykkää ja rajoittavaa.

RATKAISUMME:

- Kustannuskilpailukyvn, talouskasvun ja työllisyyden paraneminen edellyttää, että työmarkkinaneuvottelujen palkkalinja ei ylitä vientiteollisuuden määrittämää tasoa.
- Työehtosopimukset tulee uudistaa tuottavuutta ja paikallista sopimista edistäviksi. Tarvitaan joustavampia pelisääntöjä, jotka varmistavat tuottavuuden parantamisen ja työmarkkinoiden dynamiikan nopeasti muuttuvassa toimintaympäristössä.
- Talous-, elinkeino- ja työmarkkinapolitiikkaa koskevaa päätöksentekoa ei pidä kytkeä tai alistaa toisiinsa.
- Työrauha tulee taata kaikilla aloilla sopimusten ollessa voimassa.



Teknoliateollisuus